

Nader onderzoek beschermde soorten

Californie II

projectnummer 414652
definitief
3 augustus 2020

Nader onderzoek beschermde soorten

Californie II

projectnummer 414652

definitief
3 augustus 2020

Auteurs

SCHJ van Eijk
JJ De Graaf (H.D.G. Ecologisch veldwerk)

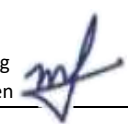
Opdrachtgever

Grondexploitatiemij Californie BV
Postbus 6140
5960 AC Horst

datum vrijgave
3-8-2020

beschrijving revisie
definitief

goedkeuring
M. Fransen

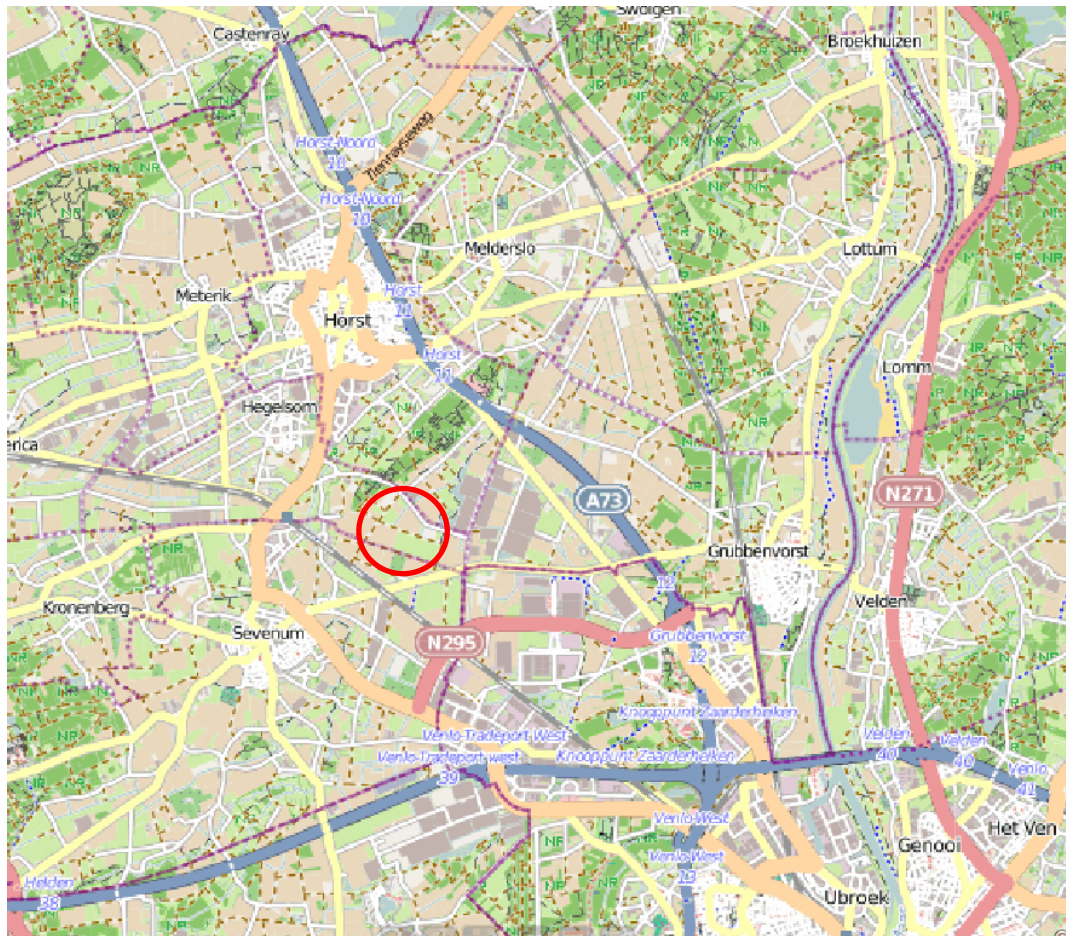
vrijgave
P.F.G.M. Kennes

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Huidige situatie	1
1.3	Voorgestane ontwikkeling	1
2	Methode	3
2.1	Steenuil	3
2.2	Kerkuil	3
2.3	Kamsalamander	3
2.4	Poelkikker	3
2.5	Das	3
2.6	Levendbarende hagedis	4
2.7	Vleermuizen	5
2.8	Terreinbezoeken	6
3	Resultaten	7
3.1	Steenuil	7
3.2	Kerkuil	7
3.3	Kamsalamander	8
3.4	Poelkikker	10
3.5	Das	10
3.6	Levendbarende hagedis	11
3.7	Vleermuizen	12
4	Resultaten en toetsing Wet natuurbescherming	14
4.1	Resultaten	14
4.2	Toetsing Wet natuurbescherming	15
4.2.1	Steenuil	15
4.2.2	Kerkuil	16
4.2.3	Kamsalamander	16
4.2.4	Das	16
4.2.5	Vleermuizen	17
5	Bronnen	19

Figuur 0.1. Ligging plangebied.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Grondexploitatie Maatschappij Californië B.V. wil in het deelgebied Californië II een glastuinbouwgebied creëren. Deze ontwikkeling past in de voorgenomen ontwikkeling van het gebied zoals die is vastgelegd in de plannen rond de gebiedsontwikkeling van Klavertje 4. Ten behoeve van de ontwikkeling wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Als onderdeel van dit bestemmingsplan is onderzoek gedaan naar de beschermde natuurwaarden die in het plangebied en de directe omgeving voorkomen. In het plangebied is in 2018 een natuurtoets uitgevoerd (Antea Group, 2018). Daarin wordt geconcludeerd dat naar een aantal soorten nader onderzoek nodig is. Dit rapport beschrijft de resultaten van deze onderzoeken.

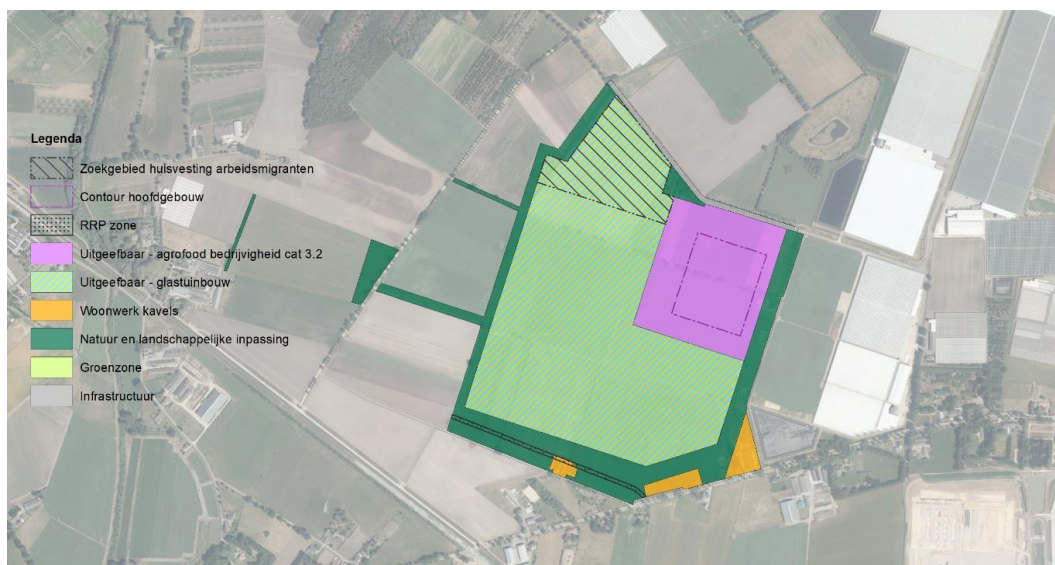
1.2 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen ten noorden van de Grubbenvorsterweg, een weg tussen Sevenum, buurtschap Californië en Grubbenvorst in Limburg. Het plangebied ligt globaal tussen de Grubbenvorsterweg, de Sint Jorisweg en de Dijkerheideweg. Het plangebied ligt ten westen van glastuinbouwgebied Californië I.

Het plangebied is een open agrarisch gebied. In het noorden worden aardappelen en mais geteeld. Tevens is in het noorden een dichtgegroeide poel met daarom heen grasland en struweel gesitueerd. In het gebied worden verschillende gewassen geteeld. De landbouwpercelen worden op een aantal plekken gescheiden door (droge) sloten. Deze sloten hebben vaak brede bermen. Ook de kavelontsluitingswegen hebben brede bermen. Langs een aantal wegen liggen laanbeplantingen. In het zuiden van het gebied ligt een verruigd terrein, een boerderij en een woning.

1.3 Voorgestane ontwikkeling

Californië 2 wordt integraal ontwikkeld tot een hoogwaardig duurzaam agrofood- en glastuinbouwcomplex. Het gebied, met een totaal oppervlak van ca. 68 ha ligt ten westen van en aansluitend aan het glastuinbouwgebied Californië 1. Verschillende functies krijgen een plek in het gebied. Centraal staat de ontwikkeling van ca. 40 ha glastuinbouw. In het noordoosten van het gebied wordt een bedrijfskavel van ca. 11 ha gerealiseerd voor een agrofood bedrijf (milieucategorie 3.2). Het gaat om een groenteverwerkingsbedrijf waar de producten die onder meer in het omliggende glastuinbouwgebied zijn geteeld, worden versneden, verwerkt en getransporteerd. Ten westen van het groenteverwerkingsbedrijf wordt een huisvestingslocatie voor arbeidsmigranten gerealiseerd. De hier wonende arbeidsmigranten werken allen in het agrofood bedrijf. Tot slot worden een viertal woon-werkkavels aan de Grubbenvorstweg bestemd (twee bestaande woningen en twee nieuwe kavels en worden alle functies landschappelijk en ecologisch ingepast door een natuur- en landschapszone die langs de randen van het gebied wordt aangelegd. In de onderstaande figuur zijn deze functies op hoofdlijnen weergegeven.

Figuur 1.1. Schematische inrichting toekomstig glastuinbouwgebied in het plangebied.

2 Methode

2.1 Steenuil

Het onderzoek naar het voor komen van de steenuil is uitgevoerd conform de richtlijnen uit de kennisdocument steenuil (BIJ12,2017c). In de periode februari – april zijn drie bezoeken uitgevoerd na zonsondergang. Hierbij is gebruik gemaakt van geluidsapparatuur om de steenuil te kunnen vaststellen.

2.2 Kerkuil

Het onderzoek naar het voor komen van de kerkuil is uitgevoerd conform de richtlijnen uit de kennisdocument kerkuil (BIJ12,2017d). In de periode van begin februari tot en met half oktober is middels drie terreinbezoeken gezocht naar nesten of roepende vogels. Daarnaast is gezocht naar krijtsporen en braakballen. De terreinbezoeken zijn uitgevoerd na zonsondergang.

2.3 Kamsalamander

Het onderzoek naar het voor komen van de kamsalamander is uitgevoerd conform de richtlijnen uit het kennisdocument kamsalamander (BIJ12, 2017b). Tijdens drie terreinbezoeken is met behulp van een RAVON schepnet gezocht naar volwassen exemplaren en larven. Daarnaast is gezocht naar eieren.

2.4 Poelkikker

Het onderzoek naar het voor komen van de poelkikker is uitgevoerd conform de richtlijnen uit het kennisdocument poelkikker (BIJ12, 2017e). Tijdens twee terreinbezoeken in de periode mei – juli is met behulp van een RAVON schepnet gezocht naar exemplaren. Daarnaast is geluisterd naar kooractiviteit.

2.5 Das

Om inzicht te krijgen in het voor komen van de das in het plangebied zijn op twee plaatsen, bij wissels, wildcamera's geplaatst (zie Figuur 2.1). Deze plaatsen liggen langs meest waarschijnlijke looplijnen van de das in het plangebied. Daarnaast is gezocht naar pootafdrukken en uitwerpselen. Uit de natuurtoets (Antea Group, 2018) is al gebleken dat in het gebied geen burcht aanwezig is. Deze aanpak is gebaseerd op de richtlijnen uit het kennisdocument das (BIJ12, 2017a).

Figuur 2.1. Plaatsen wildcamera's.

2.6 Levendbarende hagedis

Het onderzoek naar het voor komen van de levendbarende hagedis is uitgevoerd conform de richtlijnen uit het kennisdocument levendbarende hagedis (BIJ12, 2017f). Verspreid in het plangebied zijn 30 tapijttegels neergelegd in geschikte biotopen voor de levendbarende hagedis. De locaties van deze matten zijn weergegeven op Figuur 2.2. Deze matten zijn in de periode half april – half mei en in de periode augustus – september bekeken. In totaal zijn, inclusief het neerleggen van de matten, vier bezoeken uitgevoerd.

Figuur 2.2. Plangebied en locaties van tapijttegels.

2.7 Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Per mogelijk aanwezige functie is er onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2017 (Netwerk Groene Bureaus, 2017). De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Er is gewerkt met de Petersson D240X of een vergelijkbare detector. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software (o.a. Batsound en Batexplorer). In paragraaf 2.9 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden. De toegepaste methodiek wordt hier per functie nader toegelicht.

Het vleermuisonderzoek heeft zich specifiek gericht op de gebouwen aan de Grubbevorsterweg nummer 57 (zie Figuur 2.3). Er is alleen gericht naar deze gebouwen gekeken omdat uit de natuurtoets (Antea Group, 2018) blijkt dat het uitgesloten kan worden dat in het plangebied beschermde onderdelen van het leefgebied van vleermuizen aanwezig zijn.

Figuur 2.3. Ligging onderzoeksgebied vleermuizen.

In totaal zijn vijf veldbezoeken gericht op vleermuizen uitgevoerd in de periode juni 2018 tot en met augustus 2018:

- In juni is een avondbezoek uitgevoerd.
- In juli zijn een ochtend en een avondbezoek uitgevoerd
- In augustus zijn twee avond/nachtbezoeken uitgevoerd.
- Bij daglicht is gezocht naar sporen (o.a. mest) die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen.

De data van de bezoeken en de omstandigheden waaronder de bezoeken zijn uitgevoerd zijn aangegeven in Tabel 2.1.

2.8 Terreinbezoeken

Ten behoeve van de verschillende soortonderzoeken zijn de volgende terreinbezoeken uitgevoerd.

Tabel 2.1. Overzicht terreinbezoeken en omstandigheden.

Datum	Tijd	Weer	Soort
7-03-2018	17:00 – 19:30	8 graden Celsius, bewolkt, windkracht 3	Steenuil, kerkuil, das
26-03-2018	16:00 – 21:00	9 graden Celsius, bewolkt, windkracht 2, een regenbui rond 19:00 uur.	Steenuil, kerkuil. Levendbarende hagedis (uitleggen matten), das
18-04-2018	11:00 – 15:00	25 graden Celsius, licht bewolkt, windkracht 2	Kamsalamander, levendbarende hagedis
18-04-2018	20:15 – 21:45	20 graden Celsius, licht bewolkt, windkracht 2	Steenuil, kerkuil
3-05-2018	12:00 – 15:00	18 graden Celsius, licht bewolkt, windkracht 3	Levendbarende hagedis, kamsalamander, poelkikker
28-05-2018	14:00 – 17:00	32 graden Celsius, zonnig, windkracht 2	Kamsalamander, poelkikker
14-6-2018	21.50-23.00	16 graden Celsius, droog, windkracht 1	Vleermuizen
03-7-2018	03.15-05.27	17 graden Celsius, droog, windkracht 1	Vleermuizen
13-7-2018	21.50-24.00	20 graden Celsius, droog, windkracht 1	Vleermuizen, kerkuil
14-08-2018	00.00-02.00	18 graden Celsius, Motregen, windkracht 2	Vleermuizen
22-08-2018	9:00 – 11:00	21 graden Celsius, zonnig, windkracht 2	Levendbarende hagedis
26-8-2018	00.00-02.00	16 graden Celsius, droog, windkracht 2	Vleermuizen

3 Resultaten

3.1 Steenuil

Een steenuil wordt iedere dag gezien in holte in de nok van de schuur net buiten het plangebied (rode stip, zie Figuur 3.1) (mondelingen mededeling bewoner). Vrijwel zeker gaat het hier om een nestlocatie. Ook de buurman ten oosten van deze nestlocatie geeft aan dat al jaren steenuilen in de tuin verblijven. Een nestlocatie is hem onbekend.

Tijdens de terreinbezoeken zijn verschillende exemplaren van de steenuil waargenomen. Het roepen van de steenuilen begon altijd rond de vermoedelijke nestlocatie. Iedere avond dat onderzoek gedaan is werden steenuilen gehoord op de vermoedelijke nestlocatie of het gebied oostelijk hier van. De steenuil heeft daarbij ook op de gebouwen in het plangebied gezeten.

- Waarnemingen steenuil tijdens onderzoek.
- Waarschijnlijke nestlocatie steenuil.

Figuur 3.1. Locaties roep steenuil en de waarschijnlijke nestlocatie.

3.2 Kerkuil

Tijdens de verschillende terreinbezoeken zijn braakballen gevonden in een schuur op de locatie weergegeven op Figuur 3.2. De braakballen zijn weergegeven op Figuur 3.3. Er is geen nestlocatie van de kerkuil in het plangebied of de directe omgeving. De schuur aan de noordwestkant van het terrein wordt wel regelmatig gebruikt als roestplek door de kerkuil.

Figuur 3.2. Vindplaats van uilenballen van de kerkuil.

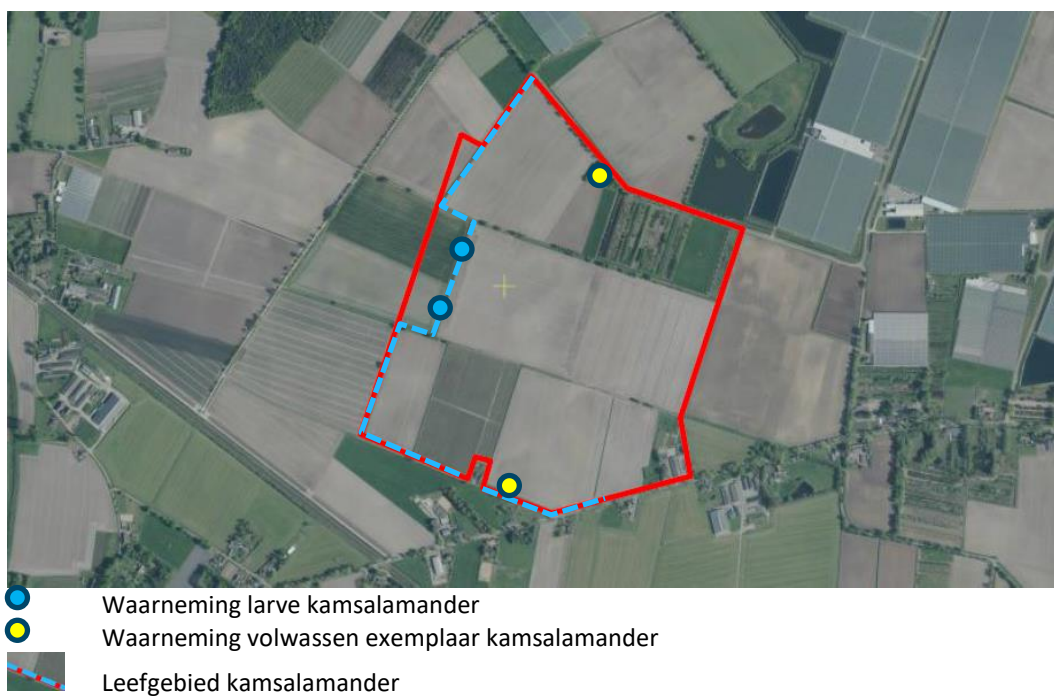
Figuur 3.3. Kerkuilenballen in schuur.

3.3 Kamsalamander

Tijdens verschillende terreinbezoeken is onderzoek gedaan naar het voorkomen van de kamsalamander. Er zijn verschillende soorten amfibieën in het plangebied aangetroffen. Het gaat om enkele exemplaren van de middelste groene kikker en om veel exemplaren van de kleine watersalamander. Ook zijn in het plangebied twee volwassen exemplaren (03-05-2018) en twee larven van de kamsalamander (28-05-2018) gevangen. Foto's van de gevangen kamsalamanders zijn weergegeven op Figuur 3.4. De locaties waar de kamsalamanders zijn gevangen zijn weergegeven op Figuur 3.5. Tevens is op deze Figuur aangegeven op basis van biotoopgeschiktheid waar de kamsalamander in het plangebied kan voorkomen.

Figuur 3.4. Waarnemingen kamsalamander (links) en larve kamsalamander (rechts) in het plangebied.

Figuur 3.5 Waarnemingen kamsalamander en ligging geschikt biotoop.

Figuur 3.6. Sloot waar larven van de kamsalamander zijn aangetroffen.

3.4 Poelkikker

De poelkikker is in 2016 net ten zuiden en ten noorden van het plangebied waargenomen. Op respectievelijk 50 en 200 meter van het plangebied (NDFF). Tijdens de terreinbezoeken die zijn uitgevoerd volgens de daarvoor geldende richtlijnen zijn geen poelkikkers waargenomen. Wel zijn enkele exemplaren van de middelste groene kikker aangetroffen. Het kan daarmee worden uitgesloten dat de poelkikker in het plangebied voorkomt.

3.5 Das

Tijdens het terreinbezoek van 7-03-2018 zijn twee wildcamera's opgehangen in het gebied. Deze camera's zijn zo opgehangen dat ze een zichtbare wildwissel in de gaten hielden. De locatie van de camera's zijn weergegeven op Figuur 3.7. De camera's hebben in maart 2018 ongeveer drie weken in het gebied gehangen. Met behulp van de camera's zijn ree, vos, haas en das waargenomen. Er is maar één das waargenomen met de camera's. Tijdens eerdere onderzoeken zijn een aantal pootafdrukken van de das in het gebied waargenomen. In het plangebied is geen burcht aanwezig. Wel wordt het gebied gebruikt als foerageergebied en of migratieroute. De migratie vindt waarschijnlijk plaats tussen de bosgebieden ten noordwesten van het plangebied naar de weilanden ten zuiden van het plangebied.

Figuur 3.7. Links: wildcamera. Rechts: waargenomen das.

Figuur 3.8. Waarneming das met wildcamera.

3.6 Levendbarende hagedis

Tijdens verschillende terreinbezoeken is onderzoek gedaan naar het voorkomen van de levendbarende hagedis in het plangebied. Dat is enerzijds gedaan door 30 tapijttegels verspreid in het gebied neer te leggen. Hagedissen kruipen hier graag onder. Onder deze tapijttegels zijn geen hagedissen waargenomen.

Figuur 3.9. Tapijttegel in het plangebied.

Daarnaast is op gunstige plekken bij geschikte weersomstandigheden gezocht naar exemplaren die aan het zonnen waren. Er zijn geen exemplaren van de levendbarende hagedis waargenomen. Het is daarmee uit te sluiten dat de levendbarende hagedis in het plangebied voor komt.

3.7 Vleermuizen

Waarnemingen

Avondbezoek juni

Dit bezoek was met name gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen in en nabij het plangebied.

Tijdens dit avondbezoek op 14 juni zijn vier foeragerende gewone dwergvleermuizen, zes foeragerende laatvliegers en drie overtrekkende rosse vleermuizen waargenomen.

Ochtendbezoek juli

Dit bezoek was met name gericht op het vaststellen van zwermgedrag bij verblijfplaatsen en het vaststellen van vliegroutes.

Tijdens het ochtendbezoek op 3 juli zijn zes foeragerende gewone dwergvleermuizen, één foeragerende rosse vleermuis, twee foeragerende laatvliegers en twee foeragerende grootoorvleermuizen waargenomen. Zwermgedrag is niet waargenomen.

Avondbezoek juli

Dit bezoek was gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen in en nabij het plangebied.

Tijdens dit avondbezoek op 13 juli zijn vier foeragerende gewone dwergvleermuizen, drie foeragerende laatvliegers, één foeragerende rosse vleermuis en drie foeragerende grootoorvleermuizen waargenomen.

Avond/nachtbezoek augustus

Dit bezoek was met name gericht op het vaststellen van zwermgedrag bij verblijfplaatsen en het vaststellen van vliegroutes.

Dit avond/nachtbezoek op 4 augustus zijn vijf foeragerende gewone dwergvleermuizen, drie foeragerende rosse vleermuizen, twee foeragerende grootoorvleermuizen en één foeragerende laatvlieger waargenomen. Tevens is tijdens dit veldbezoek één baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Zwermgedrag is niet waargenomen.

Avond/nachtbezoek augustus

Dit bezoek was met name gericht op het vaststellen van zwermgedrag bij verblijfplaatsen en het vaststellen van vliegroutes.

Dit avond/nachtbezoek op 14 augustus zijn vijf foeragerende gewone dwergvleermuizen, twee foeragerende ruige dwergvleermuizen, twee foeragerende rosse vleermuizen, twee foeragerende laatvliegers en één foeragerende grootoorvleermuis waargenomen. Tevens is tijdens dit veldbezoek één baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Zwermgedrag is niet waargenomen.

In de gehele onderzoeksperiode zijn in en nabij het plangebied vijf vleermuissoorten waargenomen. Deze waarnemingen zijn weergegeven op Figuur 3.10.

Gewone dwergvleermuis	gele stip
Ruige dwergvleermuis	paarse stip
Rosse vleermuis	rode stip
Laatvlieger	groene stip
Grootoorvleermuis	blauwe stip

Figuur 3.10. Waarnemingen vleermuizen in het plangebied.

4 Resultaten en toetsing Wet natuurbescherming

4.1 Resultaten

In Tabel 4.1. is een overzicht gegeven van de resultaten van de verschillende onderzoeken die zijn uitgevoerd.

Tabel 4.1. resultaten soortonderzoeken.

Soort	Conclusie
Steenuil	Net buiten het plangebied is een nestlocatie van een steenuil aanwezig.
Kerkuil	In het plangebied komt een roestplaats van de kerkuil voor. Er is geen jaarrond beschermd nest aanwezig in het plangebied of de directe omgeving.
Kamsalamander	In het plangebied komt leefgebied van de kamsalamander voor.
Poelkikker	Het is uit te sluiten dat de poelkikker in het plangebied voorkomt.
Das	De das komt in het plangebied voor. Het is uit te sluiten dat in het plangebied of de directe omgeving een burcht aanwezig is.
Levendbarende hagedis	Het is uit te sluiten dat de levendbarende hagedis in het plangebied voor komt.
Vleermuizen	Verblijfplaatsen Zomerverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet in het plangebied aangetroffen. Paarverblijfplaatsen In het plangebied is één paarverblijf van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Foerageergebied Essentieel foerageergebied in het plangebied is niet aangetroffen. Vliegroutes Essentiële vliegroutes zijn in en nabij het plangebied niet aangetroffen.

4.2 Toetsing Wet natuurbescherming

4.2.1 Steenuil

Net buiten het plangebied is een nestlocatie van de steenuil aanwezig. Dit nest is jaarrond beschermd middels de Wet natuurbescherming. Als indicatie van het essentiële leefgebied wordt, op basis van literatuur, een cirkel van 200 meter aanhouden (BIJ12, 2017c). Hierbij moet “essentieel” gelezen worden als “essentieel voor het voortbestaan van de nestlocatie”. De cirkel van 200 meter is weergegeven op Figuur 4.1.

Figuur 4.1. Ligging nestlocatie steenuil en de indicatieve ligging van het essentiële leefgebied rond het nest.

Tijdens de terreinbezoeken werd de steenuil iedere keer gehoord bij deze nestlocatie. Vervolgens verplaatste dit geluid zich voor het grootste deel oostelijk. Zoals op de luchtfoto te zien is ligt oostelijk van de nestlocatie een gebied van ongeveer 20 ha hectares dat een ideaal leefgebied voor de steenuil vormt. Het betreft een kleinschalig landschap, met een afwisseling van houtwallen, bomenrijen, tuintjes, struweel en gebouwen.

Het gebouw in het plangebied wordt gebruikt door de steenuil, maar maakt in theorie (de cirkel) een deel uit van het essentiële leefgebied rond het nest. Ten oosten van het nest ligt echter ruim voldoende leefgebied van een hoge kwaliteit. Daarmee heeft het voornemen om de gebouwen te slopen en de behorende tuin te slopen en te ontwikkelen geen invloed op de nestlocatie van de steenuil.

4.2.2 Kerkuil

In het noordelijk gelegen schuurtje is een roestplaats van de kerkuil aanwezig. Deze roestplaats maakt onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de kerkuil. Een nestlocatie is in het plangebied of de directe omgeving niet aanwezig. Het leefgebied van een kerkuil varieert van 60 hectare in een voor de kerkuil heel goed gebied, tot 1200 hectare in een voor de kerkuil heel arm gebied (BIJ12, 2017d). Het is onduidelijk waar de kerkuil zijn nestlocatie heeft. Ook is het niet duidelijk hoe groot het leefgebied van deze uil in dit geval is en hoeveel roestplaatsen de soort heeft. Door de voorgenomen ontwikkeling van het glastuinbouwgebied verdwijnt de roestplaats. Om deze roestplaats te mogen vernietigen is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Onderdeel van deze ontheffing is het nemen van maatregelen die het effect van het voornemen op de kerkuil mitigeren.

In het plan is als mitigatie voor de roestplaats reeds een kerkuiltil opgenomen (zie Figuur 1.1). Deze kerkuiltil is op enkele meters van de van de huidige roestplaats in de schuur gepositioneerd en kan de functie als roestplaats overnemen. Daarnaast moet conform de richtlijnen gezocht worden naar nog minimaal één locatie die geschikt gemaakt kan worden als roestplaats.

4.2.3 Kamsalamander

In het plangebied is de kamsalamander aangetroffen. Deze soort is opgenomen in de Bijlage bij Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. De kamsalamander is waargenomen in verschillende waterlopen en in een poel in het plangebied. Door het voornemen verdwijnt een deel van dit leefgebied. Het biotoop waar de kamsalamanders aangetroffen zijn is niet optimaal voor de soort. Een groot deel van de waterlopen ligt namelijk in intensief gebruikt agrarisch gebied.

Om het leefgebied van de kamsalamander te mogen vernietigen is een ontheffing nodig. Onderdeel van deze ontheffing is het nemen van mitigerende maatregelen om het negatieve effect op de kamsalamander te mitigeren.

Bij de planontwikkeling is reeds rekening gehouden met het voorkomen van de kamsalamander. Als mitigerende maatregel wordt de poel aan de noordkant van het plangebied grotendeels behouden en geoptimaliseerd. Deze werkzaamheden zijn reeds uitgevoerd onder ecologische begeleiding eind 2018 (zie Figuur 4.2). Daarnaast worden de watergangen uit het plangebied verplaatst naar de buitenzijde van het plangebied, waarbij ook een natuurlijke zone wordt gecreëerd van tussen de 20 en de 50 meter. Deze zone kan dienen als landhabitat voor de soort.

Figuur 4.2. Onderhoud poel ten behoeve van kamsalamanders.

4.2.4 Das

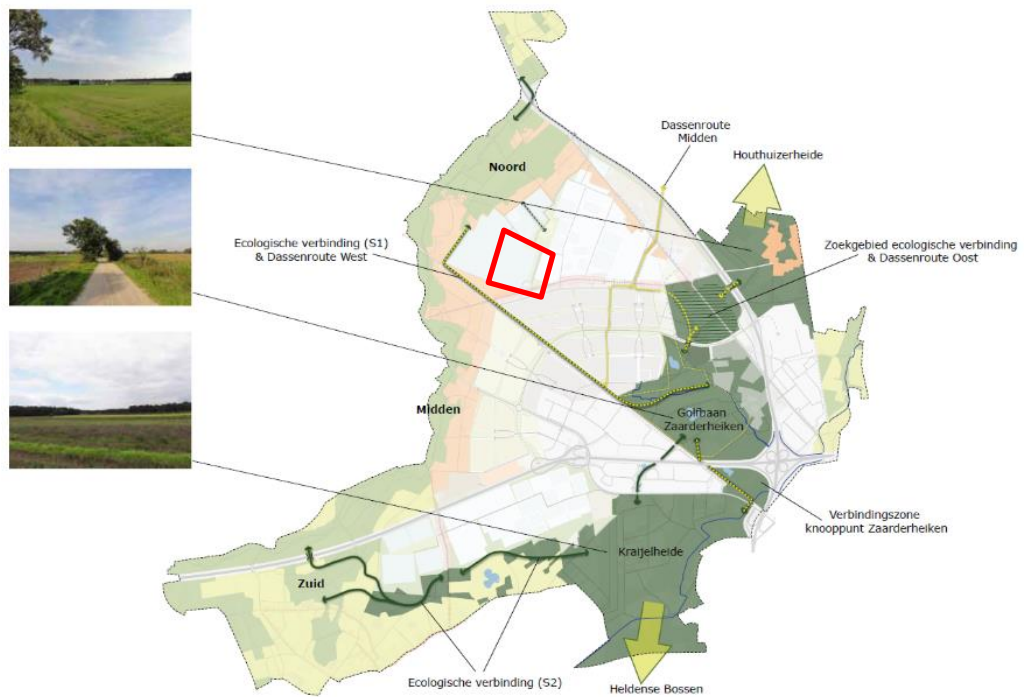
De das komt in het plangebied voor. De das is beschermd middels Artikel 3.10 uit de Wet natuurbescherming. Er is echter geen burcht in het plangebied of de directe omgeving aanwezig. Het plangebied wordt gebruikt door de das als foerageergebied en als migratieroute naar andere gebieden (zie figuur 4.3). De grootte van een territorium van een das is afhankelijk van het voedselaanbod en dus van de kwaliteit van het leefgebied. De grootte varieert van 30 tot 150 hectare in optimaal gebied, en van 150 tot 600 hectare in marginaal gebied. Het foerageergebied ligt tot ongeveer 1,5 tot 12 kilometer van de burcht (BIJ12, 2017). Het primaire voedselgebied van de das bestaat uit intensief beweide/bemeste grasland. Door de ontwikkeling van het plangebied verdwijnt ongeveer 60 ha aan foerageergebied.

De randen van het glastuinbouwgebied wordt natuurlijk ingericht waardoor ze een meerwaarde bieden als foerageergebied voor de das. De randen krijgen een afwisselend karakter van takkenrillen, fruitbomen, water, ruigte en grasland. Daarnaast worden er walletjes aangelegd om reliëf te creëren waar dassen eventueel een burcht / vluchtpijp kunnen maken. Deze gebieden kunnen door de das gebruikt worden als ecologische verbinding om van A naar B te komen. Daarnaast bieden ze voedsel en schuilgelegenheid. Deze groene structuur sluit aan bij de groene structuur zoals deze voor de totale ontwikkeling van Klavertje 4 is uitgewerkt (zie Figuur 4.4).

Het foerageergebied dat verloren gaat is van beperkte kwaliteit doordat het om intensieve akkerbouw gaat. In de winter is hier weinig tot geen voedsel aanwezig. Het plangebied wordt door zijn omvang, het ontbreken van een burcht in de directe omgeving en de beperkte kwaliteit niet als essentieel gezien voor de das. Door het natuurlijk inrichten van de randen van het plangebied, waarbij de inrichtingseisen vanuit de das ook worden meegenomen, is het effect op de das beperkt.

Figuur 4.3: Dassenburchten met leef-, foerageer- en uitloopgebied.

Figuur 4.4. Dassenroutes in de totale ontwikkeling van Klavertje 4 en de globale ligging van het plangebied (rode contour). (Structuurvisie Klavertje 4-gebied).

4.2.5 Vleermuizen

In het plangebied komt één paarverblijf van de gewone dwergvleermuis voor. Vleermuizen zijn beschermd middels Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn beschermd. Om de aangetroffen verblijfplaats te mogen verwijderen is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig.

Om deze ontheffing te kunnen verkrijgen is het nodig om mitigerende maatregelen te nemen. Deze mitigerende maatregelen zijn gericht op het voorkomen van een effect van het voornemen op de gewone dwergvleermuis. Deze mitigerende maatregelen moeten zijn gebaseerd op de richtlijnen uit het Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017g).

Mitigatie van één paarverblijf van de gewone dwergvleermuis bestaat uit het aanbrengen van minimaal twee vleermuis kasten. Hierbij moeten de kasten een half jaar voor de start van het paarseizoen aanwezig zijn. Dat betekent dat kasten half februari aanwezig moeten zijn.

5 Bronnen

Antea group, 2017. Natuurtoets Californië II.

Bij12, 2017a. Kennisdocument das.

Bij12, 2017b. Kennisdocument kamsalamander.

Bij12, 2017c. Kennisdocument steenuil.

Bij12, 2017d. Kennisdocument kerkuil.

Bij12, 2017e. Kennisdocument poelkikker.

Bij12, 2017f. Kennisdocument levendbarende hagedis.

Bij12, 2017g. Kennisdocument gewone dwergvleermuis.

Provincie Limburg, 2017. Beleidsregels passieve soortenbescherming en beleidsregels houtopstanden.

Netwerk Groene Bureau's, 2017. Vleermuisprotocol 2017.

NDFP

Structuurvisie Klavertje 4-gebied, 2012.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

E. sjoerd.vaneijk@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.